

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5670/2548

นายอาทิตย์หรือประวิทย์ สุทธิพงศ์คณาสัยโจทก์ นางศิริรัตน์ อำภรณ์หรือศิริบุญ ในฐานะส่วนตัว และในฐานะผู้จัดการมรดก ของนายสละ ศิริบุญ กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1755, ป.พ.พ. มาตรา 1754

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ฟ้องขอบังคับให้จำเลยที่ 1 ในฐานะทายาทของ ส. เจ้ามรดกให้ปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ ส. ทำไว้กับโจทก์ จึงเป็นการที่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ใช้สิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้ามรดกตาม ป.พ.พ. มาตรา 1755 วรรคสาม มีอายุความ 1 ปี เมื่อโจทก์ฟ้องคดีหลังจากได้รู้ถึงความตายของ ส. เกินกว่า 1 ปี แม้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นทายาทขาดนัดยื่นคำให้การ แต่จำเลยที่ 2 เป็นผู้รับโอนที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 ย่อมถือได้ว่าเป็นบุคคลซึ่งชอบที่จะใช้สิทธิของทายาท จึงมีสิทธิยกอายุความ 1 ปีขึ้นต่อสู้ได้ตามมาตรา 1755 ฟ้องโจทก์จึงขาดอายุความ

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนขายฝากที่ดินโฉนดเลขที่ 6022 ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี เนื้อที่ 2 ไร่ 48 ตารางวา ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และให้จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวให้แก่โจทก์พร้อมรับเงินค่าที่ดินที่เหลือ หากจำเลยทั้งสองเพิกเฉยให้ถือเอาตามคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา จำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การ จำเลยที่ 2 ให้การว่า โจทก์ใช้สิทธิเรียกร้องอันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้ตายเกินอายุความ 1 ปี นับแต่นายสละถึงแก่ความตาย ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนการจดทะเบียนขายฝากที่ดินโฉนดเลขที่ 6022 ที่พิพาท ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 ให้จำเลยที่ 1 จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินดังกล่าวแก่โจทก์ และให้จำเลยที่ 1 รับเงินค่าที่ดินที่เหลือจำนวน 27,400 บาท จากโจทก์ หากจำเลยทั้งสองเพิกเฉยให้ถือเอาตามคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้อง โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ข้อเท็จจริงเบื้องต้นฟังเป็นยุติได้ว่า เดิมนายสละเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทและได้ตกลงจะขายที่พิพาทแก่โจทก์ โจทก์วางมัดจำไว้และนัดโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินกัน แต่ได้ตกลงเลื่อนวันโอนกรรมสิทธิ์ออกไปไม่มีกำหนดโดยโจทก์ชำระราคาที่ดินส่วนที่เหลือบางส่วนแก่นายสละ ต่อมาวันที่ 30 มิถุนายน 2531 นายสละถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 1 ผู้เป็นบุตรได้รับมรดกที่ดินพิพาทเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2540 จำเลยที่ 1 ได้นำที่ดินพิพาทไปขายฝากจำเลยที่ 2 โดยเป็นการสมคบกันฉ้อฉล เพื่อไม่ให้โจทก์ได้รับโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทตามสัญญาจะซื้อจะขายในวันเดียวกัน ปัญหาที่จะวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ ประการแรกมีว่าคดีของโจทก์ขาดอายุความแล้วหรือไม่ เห็นว่า คดีนี้โจทก์ฟ้องขอบังคับให้จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นทายาทปฏิบัติตามสัญญาจะซื้อจะขายที่นายสละเจ้ามรดกได้ทำไว้กับโจทก์จึงเป็นการที่โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ใช้สิทธิเรียกร้องอันมีต่อเจ้ามรดก ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 วรรคสาม บัญญัติว่า ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 193/27 แห่งประมวลกฎหมายนี้ ถ้าสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้อันมีต่อเจ้ามรดกที่กำหนดอายุความยาวกว่า 1 ปี มิให้เจ้าหนี้ยื่นฟ้องร้องเมื่อพ้นกำหนด 1 ปี นับแต่เมื่อเจ้าหนี้ได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าโจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ได้ฟ้องร้องคดีนี้หลังจาก

ได้รู้ถึงความตายของนายสละเจ้ามรดกเกินกว่า 1 ปีแล้วฟ้องของโจทก์จึงขาดอายุความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 1754 วรรคสาม ดังกล่าว แม้ข้อเท็จจริงจะได้ความว่าจำเลยที่ 1 ขาดนัดยื่นคำให้การและขาดนัดพิจารณาแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าจำเลยที่ 2 จะไม่มีสิทธิยกอายุความ 1 ปี ดังกล่าวขึ้นต่อสู้คดี เมื่อจำเลยที่ 1 เป็นทายาทของนายสละเจ้ามรดกได้อोनที่ดินพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 ถือได้ว่าจำเลยที่ 2 เป็นบุคคลซึ่งชอบที่จะใช้สิทธิของทายาท จึงมีสิทธิที่จะยกอายุความ 1 ปี ขึ้นต่อสู้กับโจทก์ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1755 เมื่อฟังว่าคดีโจทก์ขาดอายุความฟ้องร้องแล้ว ฎีกาข้ออื่น ๆ ของโจทก์จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่มีผลเปลี่ยนแปลงคำพิพากษา" พิพากษายืน

องค์คณะ

สุรพล เอกโยคยะ · ขวลิท ตุลยสิงห์ · เกษม วีรวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5670/2548>